

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

27. května 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech – Evropský zatýkací rozkaz – Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV – Článek 6 odst. 1 – Pojem ‚vystavující justiční orgán‘ – Evropský zatýkací rozkaz vydaný nejvyšším státním zástupcem členského státu – Postavení – Záruka nezávislosti“

Ve věci C-509/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Supreme Court (Nejvyšší soud, Irsko) ze dne 31. července 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 6. srpna 2018, v řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného na

PF,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně, A. Arabadžev, A. Prechal, M. Vilaras, T. von Danwitz, C. Toader, F. Biltgen, K. Jürimäe (zpravodajka) a C. Lycourgos, předsedové senátů, L. Bay Larsen, M. Safjan, D. Šváby, S. Rodin a I. Jarukaitis, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 26. března 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za PF J. Ferrym, BL, a R. Munrem, SC, zmocněnými M. D. Ruddenem a E. Ruddenem, solicitors,
- za Minister for Justice and Equality J. Quaney, M. Browne a G. Hodge, jakož i A. Joycem, jako zmocněnci, ve spolupráci s B. M. Wardem, A. Hanrahanem a J. Bensonem, BL, jakož i P. Carollem, SC,
- za dánskou vládu P. Z. L. Ngo a J. Nymann-Lindegrenem, jako zmocněnci,
- za německou vládu původně T. Henzem, J. Möllerem a M. Hellmannem, jakož i A. Berg, jako zmocněnci, poté M. Hellmannem a J. Möllerem, jakož i A. Berg, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu D. Colasem a D. Duboisem, jakož i E. de Moustier, jako zmocněnci,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s S. Faracim, avvocato dello Stato,

* Jednací jazyk: angličtina.

- za litevskou vládu V. Vasiliauskienė, J. Prasauskienė, G. Talunytė a R. Krasuckaitė, jako zmocněnkyněmi,
- za maďarskou vládu M. Z. Fehérem a Z. Wagner, jako zmocněnci,
- za nizozemskou vládu M. K. Bulterman a J. Langerem, jako zmocněnci,
- za rakouskou vládu G. Hessem a K. Ibilim, jakož i J. Schmoll, jako zmocněnci,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi R. Troostersem a J. Tomkinem, jakož i S. Grünheid, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 30. dubna 2019,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24) (dále jen „rámcové rozhodnutí 2002/584“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci výkonu evropského zatýkacího rozkazu v Irsku, jenž byl vydán dne 18. dubna 2014 Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras (nejvyšší státní zástupce Litevské republiky, dále jen „nejvyšší státní zástupce Litvy“) pro účely trestního stíhání zahájeného v Litvě proti PF.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 5, 6, 8 a 10 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 znějí takto:
 - „(5) Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi jednotlivými členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Dále zavedení zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.
 - (6) Evropský zatýkací rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na ‚úhelný kámen‘ justiční spolupráce.

[...]

(8) Rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí podléhat dostatečné kontrole, což znamená, že justiční orgán členského státu, ve kterém byla vyžádaná osoba zatčena, bude muset přijmout rozhodnutí o jejím předání.

[...]

(10) Mechanismus evropského zatýkacího rozkazu je založen na vysoké úrovni důvěry mezi členskými státy. Jeho provádění lze pozastavit pouze v případě závažného a trvajících porušování zásad stanovených v čl. 6 odst. 1 [EU] některým členským státem v případě, že toto porušování Rada zjistila podle čl. 7 odst. 1 [EU] s důsledky stanovenými v čl. 7 odst. 2.“

4 Článek 1 tohoto rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Definice evropského zatýkacího rozkazu a povinnost jej vykonat“, stanoví:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 [EU].“

5 Články 3, 4 a 4a uvedeného rámcového rozhodnutí vyjmenovávají důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu a důvody, pro které je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu. Článek 5 tohoto rámcového rozhodnutí upravuje záruky, které musí v určitých případech poskytnout vystavující členský stát.

6 Článek 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, nadepsaný „Určení příslušných justičních orgánů“, stanoví:

„1. Vystavujícím justičním orgánem je justiční orgán vystavujícího členského státu, který je příslušný pro vydání evropského zatýkacího rozkazu podle práva tohoto státu.

2. Vykonávajícím justičním orgánem je justiční orgán vykonávajícího členského státu, který je příslušný k výkonu evropského zatýkacího rozkazu podle práva tohoto státu.

3. Každý členský stát informuje generální sekretariát Rady o příslušném justičním orgánu podle jeho práva.“

Irské právo

7 European Arrest Warrant Act 2003 (irský zákon o evropském zatýkacím rozkazu z roku 2003), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „EAW Act“), provádí rámcové rozhodnutí 2002/584 do irského práva. Článek 2 odst. 1 první pododstavec EAW Act stanoví:

„justičním orgánem‘ je soudce z povolání, soudní úředník nebo jiná osoba, která je podle právních předpisů příslušného členského státu oprávněna vykonávat funkce shodné nebo podobné těm, které jsou plněny podle článku 33 [irským] soudem.“

8 Článek 20 EAW Act stanoví:

„(1) V řízení, na které se vztahuje tento zákon, může High Court [(Vrchní soud, Irsko)], je-li toho názoru, že dokumenty nebo informace, které mu byly poskytnuty, nejsou dostatečné k tomu, aby mohl vykonávat své funkce podle tohoto zákona, od vystavujícího justičního orgánu nebo případně od vystavujícího státu požadovat, aby mu poskytly doplňující dokumentaci nebo informace, které specifikuje, ve lhůtě, kterou stanoví.

(2) Ústřední orgán státu může, je-li toho názoru, že dokumenty nebo informace, které obdrží na základě tohoto zákona, nestačí k tomu, aby mohl tento orgán nebo High Court [(Vrchní soud)] vykonávat funkce podle tohoto zákona, od vystavujícího justičního orgánu nebo případně od vystavujícího státu požadovat, aby mu poskytly doplňující dokumentaci nebo informace, které specifikuje, ve lhůtě, kterou stanoví. [...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

9 Dne 18. dubna 2014 bylo požádáno o předání PF, litevského státního příslušníka, na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného nejvyšším státním zástupcem Litvy pro účely trestního stíhání činu údajně spáchaného PF v roce 2012, který musí být podle tohoto státního zástupce kvalifikován jako „ozbrojená loupež“.

10 PF podal k High Court (Vrchní soud) žalobu směřující ke zpochybnění platnosti tohoto evropského zatýkacího rozkazu, přičemž se dovolával zejména toho, že nejvyšší státní zástupce Litvy není „justičním orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584.

11 Na podporu tohoto tvrzení vycházel PF z právního stanoviska vypracovaného jedním litevským advokátem, z něhož zejména vyplývalo, že podle článku 109 Ústavy Litevské republiky spadá výkon spravedlnosti v tomto členském státě do výlučné pravomoci soudů. Nejvyšší státní zástupce Litvy je nejvýše postaveným státním zástupcem v Litvě. Má postavení státního zástupce a je nezávislý na výkoné i soudní moci. Pokud jde o státní zástupce, článek 118 této Ústavy stanoví, že úlohou státních zástupců je organizovat a řídit vyšetřování a stíhání trestných činů. Podle judikatury Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (Ústavní soud Litevské republiky) se však státní zástupce nepodílí na výkonu spravedlnosti a neplní poslání související s výkonem spravedlnosti během přípravného řízení, jehož vedením je pověřen.

12 Za těchto podmínek požádal High Court (Vrchní soud) prostřednictvím irského ústředního orgánu nejvyššího státního zástupce Litvy o doplňující informace týkající se postavení tohoto státního zástupce jako „justičního orgánu“, zejména s ohledem na rozsudky ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak (C-452/16 PPU, EU:C:2016:858), a ze dne 10. listopadu 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860).

13 Nejvyšší státní zástupce Litvy odpověděl následovně:

„[Nejvyšší státní zástupce Litvy] je nezávislý na výkoné moci, včetně ministra spravedlnosti.

Státní zastupitelství v Litevské republice [...] tvoří [nejvyšší státní zástupce Litvy] a místní státní zástupci; litevská státní zastupitelství organizují a řídí vyšetřování v přípravném řízení a stíhají trestné činy jménem státu. Tato ustanovení jsou zakotvena v článku 118 Ústavy Litevské republiky.“

14 Dne 27. února 2017 High Court (Vrchní soud) rozhodl, že nejvyšší státní zástupce Litvy je „justičním orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, a nařídil předání PF.

- 15 Rozsudkem ze dne 20. října 2017 Court of Appeal (Odvolací soud, Irsko) zamítl odvolání PF proti rozsudku High Court (Vrchní soud) a potvrdil, že nejvyšší státní zástupce Litvy je „justičním orgánem“ ve smyslu uvedeného ustanovení.
- 16 Předkládající soud, Supreme Court (Nejvyšší soud, Irsko), povolil podání opravného prostředku proti rozsudku Court of Appeal (Odvolací soud).
- 17 S ohledem na judikaturu Soudního dvora vyplývající z rozsudků ze dne 29. června 2016, Kossowski (C-486/14, EU:C:2016:483), ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak (C-452/16 PPU, EU:C:2016:858), ze dne 10. listopadu 2016, Özçelik (C-453/16 PPU, EU:C:2016:860), a ze dne 10. listopadu 2016, Kovalkovas (C-477/16 PPU, EU:C:2016:861), si předkládající soud klade otázku, zda může být nejvyšší státní zástupce Litvy považován za „justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 18 Z této judikatury Soudního dvora zejména vyplývá, že takováto kvalifikace závisí na tom, zda je dotýčný útvar orgánem, který je povolán k účasti na výkonu trestního soudnictví některého členského státu. Uvedená judikatura přitom neposkytuje jasná kritéria umožňující určit, zda je určitý útvar pověřen výkonem spravedlnosti nebo se má účastnit výkonu spravedlnosti v právním řádu daného členského státu.
- 19 V tomto ohledu si předkládající soud klade otázku, zda s ohledem na to, že pojem „justiční orgán“ je autonomním pojmem unijního práva, je pro účely určení, zda se nejvyšší státní zástupce Litvy účastní výkonu spravedlnosti, třeba vycházet výlučně z vnitrostátního práva dotýčného členského státu. Kromě toho se předkládající soud zabývá otázkou, zda jsou vedení vyšetřování a stíhání trestných činů natolik úzce spjatý s výkonem spravedlnosti, aby státní zástupce, který je pověřen výkonem těchto funkcí, ale je na základě vnitrostátního práva nezávislý na soudní moci, mohl být považován za „justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 20 Za těchto podmínek se Supreme Court (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Spočívají kritéria pro určení, zda státní zástupce určený jako ‚vystavující justiční orgán‘ ve smyslu čl. 6 odst. 1 [rámcového rozhodnutí 2002/584] je justičním orgánem ve smyslu autonomního výkladu tohoto výrazu použitého v uvedeném ustanovení, v tom, že [zaprvé] státní zástupce je nezávislý na výkonné moci a [zadruhé] v jeho příslušném právním řádu je povolán k výkonu spravedlnosti nebo k účasti na výkonu spravedlnosti?
- 2) Pokud tomu tak není, na základě jakých kritérií by měl vnitrostátní soud určit, zda státní zástupce, který je určen jako ‚vystavující justiční orgán‘ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, je ‚justičním orgánem‘ ve smyslu tohoto ustanovení?
- 3) Pokud tato kritéria zahrnují požadavek, aby státní zástupce vykonával spravedlnost nebo se účastnil výkonu spravedlnosti, je třeba tento požadavek posoudit na základě postavení, které zaujímá ve svém právním řádu, nebo na základě určitých objektivních kritérií? Pokud jsou rozhodná objektivní kritéria, jaká jsou tato kritéria?
- 4) Je [nejvyšší státní zástupce Litvy] justičním orgánem ve smyslu autonomního výkladu tohoto pojmu použitého v čl. 6 odst. 1 [rámcového rozhodnutí 2002/584]?”

K předběžným otázkám

- 21 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba posoudit společně, je, zda musí být pojem „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že se vztahuje na nejvyššího státního zástupce některého členského státu, který je sice strukturálně nezávislý na soudní moci, avšak je příslušný k vedení trestního stíhání a nezávislý na výkonné moci.
- 22 Na úvod je třeba připomenout, že jak zásada vzájemné důvěry mezi členskými státy, tak zásada vzájemného uznávání, která je sama založena na zásadě vzájemné důvěry mezi členskými státy, mají v unijním právu zásadní význam, neboť umožňují vytvoření a zachování prostoru bez vnitřních hranic. Konkrétně zásada vzájemné důvěry zejména v souvislosti s prostorem svobody, bezpečnosti a práva každému z těchto států ukládá, aby až na výjimečné okolnosti vycházel z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují unijní právo, a zejména základní práva, která uznává unijní právo [rozsudek ze dne 25. července 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky soudního systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 36 a citovaná judikatura].
- 23 Pokud jde konkrétně o rámcové rozhodnutí 2002/584, z bodu 6 jeho odůvodnění vyplývá, že evropský zatýkácí rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání.
- 24 Tato zásada je vyjádřena v čl. 1 odst. 2 uvedeného rámcového rozhodnutí, který zakotvuje pravidlo, podle kterého jsou členské státy povinny vykonat evropský zatýkácí rozkaz na základě uvedené zásady a v souladu s ustanoveními uvedeného rámcového rozhodnutí. Vykonávající justiční orgány tedy mohou odmítnout výkon takového rozkazu v podstatě pouze z taxativně vyjmenovaných důvodů pro odmítnutí stanovených v člancích 3, 4 a 4a uvedeného rámcového rozhodnutí. Stejně tak výkon evropského zatýkácího rozkazu může být vázán pouze na některou z podmínek taxativně stanovených v článku 5 tohoto rámcového rozhodnutí. Platí tedy, že pravidlem má být vykonání evropského zatýkácího rozkazu, kdežto odmítnutí jeho výkonu je pojata jako výjimka, která musí být vykládána restriktivně [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 25. července 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky soudního systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 41 a citovaná judikatura].
- 25 Nicméně zásada vzájemného uznávání předpokládá, že pouze evropské zatýkácí rozkazy ve smyslu čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykonány v souladu s jeho ustanoveními. Z tohoto článku přitom plyne, že evropský zatýkácí rozkaz představuje „soudní rozhodnutí“, což vyžaduje, aby bylo vydáno „justičním orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, bod 28, a ze dne 10. listopadu 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, bod 29).
- 26 Podle čl. 6 odst. 1 uvedeného rámcového rozhodnutí je vystavujícím justičním orgánem justiční orgán vystavujícího členského státu, který je příslušný pro vydání evropského zatýkácího rozkazu podle práva tohoto státu.
- 27 Ačkoli v souladu se zásadou procesní autonomie mohou členské státy určit podle svého vnitrostátního práva „justiční orgán“, který je příslušný pro vydání evropského zatýkácího rozkazu, nemůže být smysl a dosah tohoto pojmu ponechán na posouzení jednotlivých členských států (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, body 30 a 31, a ze dne 10. listopadu 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, body 31 a 32).
- 28 Uvedený pojem vyžaduje v celé Unii autonomní a jednotný výklad, přičemž v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora je tento výklad třeba nalézt s přihlédnutím ke znění čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, kontextu, jehož je součástí, a cíli sledovanému tímto rámcovým

rozhodnutím (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, bod 32, a ze dne 10. listopadu 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, bod 33).

- 29 V této souvislosti je zaprvé třeba připomenout, že Soudní dvůr již judikoval, že se výraz „justiční orgán“ nacházející se v uvedeném ustanovení neomezuje na označení pouze soudců či soudů členského státu, ale umožňuje širě zahrnout orgány povolané k účasti na výkonu trestního soudnictví tohoto členského státu, na rozdíl zejména od ministerstev nebo policejních orgánů, které spadají pod moc výkonnou (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, body 33 a 35, a ze dne 10. listopadu 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, body 34 a 36).
- 30 Z výše uvedeného vyplývá, že pojem „justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 může zahrnovat orgány členského státu, které se účastní, aniž by nutně byly soudci nebo soudy, výkonu trestního soudnictví tohoto členského státu.
- 31 Tento výklad je zaprvé podepřen kontextem, do kterého zapadá čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584. V tomto ohledu je třeba podotknout, že uvedené rámcové rozhodnutí je nástrojem justiční spolupráce v trestních věcech, která se týká vzájemného uznávání, a to nejen konečných rozhodnutí vydaných trestními soudy, ale širě rozhodnutí přijatých justičními orgány členských států v rámci trestního řízení, včetně stadia tohoto řízení týkajícího se trestního stíhání.
- 32 Justiční spolupráce v trestních věcech, jak byla upravena v článku 31 EU, který je právním základem rámcového rozhodnutí 2002/584, se totiž týkala zejména spolupráce mezi justičními orgány členských států, jak pokud jde o řízení, tak o výkon rozhodnutí.
- 33 Výraz „řízení“, který je třeba chápat široce, může zahrnovat trestní řízení jako celek, a sice přípravné řízení, samotné řízení před soudem a výkon pravomocného rozhodnutí trestního soudu vydaného vůči osobě odsouzené za trestný čin.
- 34 Tento výklad je podepřen zněním čl. 82 odst. 1 písm. d) SFEU, který nahradil článek 31 EU a který nyní uvádí, že justiční spolupráce v trestních věcech se týká spolupráce mezi justičními nebo obdobnými orgány členských států v rámci trestního řízení a výkonu rozhodnutí.
- 35 Výše uvedený výklad je zadruhé potvrzen též cílem, který sleduje rámcové rozhodnutí 2002/584, jehož účelem je podle bodu 5 jeho odůvodnění zavedení systému volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícího jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.
- 36 Rámcové rozhodnutí 2002/584 totiž zavedením zjednodušeného a efektivnějšího systému předávání osob odsouzených pro porušení trestněprávních předpisů nebo podezřelých z jejich porušení směřuje k usnadnění a urychlení justiční spolupráce s cílem přispět k uskutečnění cíle, který byl Unii vytyčen, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva založeným na vysoké úrovni důvěry, která musí podle zásady vzájemného uznávání existovat mezi členskými státy (rozsudek ze dne 22. prosince 2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, bod 69 a citovaná judikatura).
- 37 Vydání evropského zatýkacího rozkazu tak může sloužit, jak stanoví čl. 1 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí, ke dvěma odlišným účelům. Tento zatýkací rozkaz může být vydán buď za účelem trestního stíhání ve vystavujícím členském státě, nebo za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody v tomto státě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. října 2010, B., C-306/09, EU:C:2010:626, bod 49).

- 38 Vzhledem k tomu, že evropský zatýkací rozkaz usnadňuje volný pohyb soudních rozhodnutí předcházejících vydání rozsudku, jež se týkají trestního stíhání, je třeba dovodit, že orgány, které jsou podle vnitrostátního práva příslušné k přijetí takovýchto rozhodnutí, mohou spadat do působnosti uvedeného rámcového rozhodnutí.
- 39 Z úvah uvedených v bodech 29 až 38 tohoto rozsudku vyplývá, že takový orgán, jako je státní zástupce, který má v trestním řízení pravomoc stíhat osobu podezřelou ze spáchání trestného činu za účelem jejího postavení před soud, musí být považován za účastníci se výkonu spravedlnosti dotyčného členského státu.
- 40 V projednávané věci z písemností obsažených ve spise předloženém Soudnímu dvoru vyplývá, že nejvyšší státní zástupce Litvy hraje v trestním řízení v tomto členském státě zásadní roli.
- 41 V tomto ohledu litevská vláda v písemném vyjádření uvedla, že podle článku 118 Ústavy Litevské republiky je úlohou státního zastupitelství zejména organizovat a řídit vyšetřování a stíhání trestných činů. Podle judikatury Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (Ústavní soud Litevské republiky) spadá tato úloha do výlučné pravomoci státního zastupitelství. Z těchto údajů tedy vyplývá, že obecně je nejvyšší státní zástupce Litvy povolán v rámci trestního řízení k vytvoření podmínek nezbytných pro následný výkon soudní moci trestními soudy tohoto členského státu.
- 42 Za těchto podmínek lze dospět k závěru, že se nejvyšší státní zástupce Litvy účastní výkonu trestního soudnictví v dotyčném členském státě.
- 43 Zadruhé je třeba připomenout, že rámcové rozhodnutí 2002/584 směřuje k zavedení zjednodušeného systému předávání přímo mezi justičními orgány určeného k nahrazení klasického systému spolupráce mezi svrchovanými státy, který implikuje zásah a posouzení ze strany politické moci, a to za účelem zajištění volného pohybu soudních rozhodnutí v trestních věcech v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, bod 41).
- 44 Je-li v tomto rámci evropský zatýkací rozkaz vydán proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání, musela tato osoba již v první fázi řízení využít procesní záruky a základní práva, jejichž ochrana musí být zajištěna justičními orgány vystavujícího členského státu podle použitelného vnitrostátního práva, zejména za účelem vydání vnitrostátního zatýkacího rozkazu (rozsudek ze dne 1. června 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, bod 55).
- 45 Mechanismus evropského zatýkacího rozkazu tedy zahrnuje dvoufázovou ochranu procesních a základních práv, kterých požívá vyžádaná osoba, jelikož k soudní ochraně v první fázi při přijetí vnitrostátního rozhodnutí, jakým je vnitrostátní zatýkací rozkaz, se připojuje ochrana, jež musí být zajištěna ve druhé fázi při vydání evropského zatýkacího rozkazu, k němuž může případně dojít krátce po přijetí uvedeného vnitrostátního soudního rozhodnutí (rozsudek ze dne 1. června 2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, bod 56).
- 46 Pokud jde o takové opatření, které jako vydání evropského zatýkacího rozkazu může ohrozit právo dotyčné osoby na svobodu, jež je zakotveno v článku 6 Listiny základních práv Evropské unie, tato ochrana vyžaduje, aby rozhodnutí splňující požadavky na účinnou právní ochranu bylo přijato alespoň v jedné ze dvou fází uvedené ochrany.
- 47 Z toho vyplývá, že pokud právo vystavujícího členského státu svěřuje pravomoc k vydání evropského zatýkacího rozkazu určitému orgánu, který se sice účastní výkonu spravedlnosti tohoto členského státu, avšak není soudcem ani soudem, takové vnitrostátní soudní rozhodnutí, jako je vnitrostátní zatýkací rozkaz, na jehož základě je evropský zatýkací rozkaz vydán, musí splňovat takovéto požadavky.

- 48 Splnění těchto požadavků tedy umožňuje zaručit vykonávajícímu justičnímu orgánu, že rozhodnutí o vydání evropského zatýkacího rozkazu pro účely trestního stíhání je založeno na vnitrostátním řízení podléhajícím soudnímu přezkumu a že osoba, na kterou byl tento vnitrostátní zatýkací rozkaz vydán, využila všech záruk vztahujících se k přijetí tohoto druhu rozhodnutí, zejména záruk vyplývajících ze základních práv a obecných právních zásad stanovených v čl. 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 49 Druhá fáze ochrany práv dotyčné osoby, zmíněná v bodě 45 tohoto rozsudku, implikuje, že justiční orgán příslušný podle vnitrostátního práva k vydání evropského zatýkacího rozkazu kontroluje zejména dodržování podmínek nezbytných k takovému vydání a posuzuje, zda je s ohledem na konkrétní případ uvedené vydání přiměřené (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, bod 47).
- 50 Je totiž na „vystavujícím justičním orgánu“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, tj. orgánu, který *in fine* přijímá rozhodnutí o vydání evropského zatýkacího rozkazu, aby zajistil druhou fázi ochrany, a to i tehdy, když se daný evropský zatýkací rozkaz zakládá na vnitrostátním rozhodnutí vydaném soudcem nebo soudem.
- 51 „Vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí tedy být způsobilý vykonávat tuto funkci objektivně s přihlédnutím ke všem důkazům v neprospěch i prospěch, aniž je vystaven riziku, že jeho rozhodovací pravomoc bude předmětem externích příkazů nebo pokynů, zejména ze strany výkonné moci, takže neexistuje žádná pochybnost o tom, že k přijetí rozhodnutí o vydání evropského zatýkacího rozkazu je příslušný tento orgán, a nikoli v konečném důsledku uvedená výkonná moc (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, bod 42).
- 52 Vystavující justiční orgán proto musí mít možnost ujistit vykonávající justiční orgán, že s ohledem na záruky plynoucí z právního řádu vystavujícího členského státu jedná při výkonu svých funkcí inherentních vydání evropského zatýkacího rozkazu nezávisle. Tato nezávislost vyžaduje existenci statutárních a organizačních pravidel, jež mohou zajistit, že vystavující justiční orgán nebude při přijímání rozhodnutí o vydání takového zatýkacího rozkazu vystaven jakémukoli riziku, že by podléhal zejména individuálnímu pokynu ze strany výkonné moci.
- 53 Kromě toho, pokud právo vystavujícího členského státu svěřuje pravomoc k vydání evropského zatýkacího rozkazu určitému orgánu, který se účastní výkonu soudnictví tohoto členského státu, avšak není sám soudem, rozhodnutí o vydání takového zatýkacího rozkazu, a zejména přiměřenost takového rozhodnutí musí být možno napadnout v uvedeném členském státě soudní žalobou, která v plném rozsahu splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu.
- 54 V projednávané věci z písemného vyjádření litevské vlády vyplývá, že odpovědnost za vydání evropského zatýkacího rozkazu nese v Litvě v konečném důsledku nejvyšší státní zástupce Litvy, který jedná na návrh státního zástupce pověřeného věcí, v rámci níž je předání dotyčné osoby požadováno. V rámci pravomocí, které mu jsou svěřeny, nejvyšší státní zástupce Litvy ověřuje, zda jsou splněny podmínky nezbytné k vydání evropského zatýkacího rozkazu, zejména zda existuje vykonatelné soudní rozhodnutí o vzetí této osoby do vazby, přičemž toto rozhodnutí musí být podle litevského práva vydáno vyšetřujícím soudcem nebo soudem.
- 55 Litevská vláda obdobně ve svém písemném vyjádření uvedla, že litevští státní zástupci požívají při výkonu svých funkcí nezávislosti přiznané Ústavou Litevské republiky, zejména jejím čl. 118 třetím pododstavcem, a ustanoveními Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymas (zákon o státním zastupitelství Litevské republiky). Vzhledem k tomu, že nejvyšší státní zástupce Litvy má postavení státního zástupce, požívá této nezávislosti, která mu umožňuje jednat, aniž by byl vystaven jakémukoli

vnějšímu vlivu, zejména ze strany výkonné moci, při výkonu svých funkcí, zejména když rozhoduje, jako ve sporu v původním řízení, o vydání evropského zatýkacího rozkazu pro účely trestního stíhání. V tomto ohledu je uvedený státní zástupce povinen dbát též na dodržování práv dotčených osob.

- 56 S ohledem na tyto poznatky vše nasvědčuje tomu, že nejvyšší státní zástupce Litvy může být považován za „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, neboť vedle toho, co bylo uvedeno v bodě 42 tohoto rozsudku, jeho postavení v tomto členském státě zajišťuje nejen objektivitu jeho posláním, ale poskytuje mu též záruku nezávislosti na výkonné moci při vydávání evropského zatýkacího rozkazu. Písemnosti obsažené ve spise, který má Soudní dvůr k dispozici, však neumožňují zjistit, zda rozhodnutí tohoto státního zástupce o vydání evropského zatýkacího rozkazu mohou být napadena opravným prostředkem, který v plném rozsahu splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.
- 57 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je na položené otázky třeba odpovědět tak, že pojem „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že se vztahuje na nejvyššího státního zástupce členského státu, který je sice strukturálně nezávislý na soudní moci, avšak je příslušný k vedení trestního stíhání, a jeho postavení v tomto členském státě mu při vydávání evropského zatýkacího rozkazu poskytuje záruku nezávislosti na výkonné moci.

K nákladům řízení

- 58 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Pojem „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, musí být vykládán v tom smyslu, že se vztahuje na nejvyššího státního zástupce členského státu, který je sice strukturálně nezávislý na soudní moci, avšak je příslušný k vedení trestního stíhání, a jeho postavení v tomto členském státě mu při vydávání evropského zatýkacího rozkazu poskytuje záruku nezávislosti na výkonné moci.

Podpisy.